

Mestres de pel·lícula

Fitxa de la pel·lícula "Ni un de menys" adreçada als alumnes

Fitxa tècnica

Títol original: *Yi ge dou bu neng shao.*

Durada: 1 hora i 46 minuts.

País i any de producció: Xina, 1999.

Direcció: Zhang Yimou.

Interpretació: Richard Dreyfuss, Glenna Headly, Jay Thomas, Olympia Dukakis, William H. Macy.

De què va la pel·lícula?: té tretze anys, vint-i-vuit alumnes i un guix per fer cada classe. Es diu Wei i, tot i la seva edat, ha de substituir el mestre d'una escola rural de la Xina durant un mes. Ell li demana que no perdi cap alumne, ja que la pobresa obliga més d'un milió de nens a l'any a abandonar l'escola per treballar. Si ho aconsegueix, com a recompensa li donarà 50 yuans. Però és ella la que davant l'adversitat, va canviant les prioritats. La que converteix les dificultats en reptes. La que utilitzarà els mateixos reptes per educar. Des de la vida i des del compromís. Aquesta pel·lícula ens permet anar a l'essència: a la importància de l'actitud. Perquè depenent de com mirem el món, fins i tot amb poc es pot aconseguir tot.

La convidada: Pilar Ugidos és mestra i directora de l'Escola Miquel Bleach de Barcelona, ha estat formadora en temes de diversitat, gestió de canvi de conductes, treball en equip i comunicació. (2008) i *La bellesa de sentir. De les emocions a la sensibilitat* (2015).

Cursos recomanats: a partir de 4t de primària, a l'ESO, batxillerat o cicles formatius.

Continguts que es treballen

Aquesta fitxa ha estat creada per l'equip de Catorze amb la voluntat d'estimular entre els alumnes un debat ric, engrescador i obert. Els continguts principals que treballarem a través de la pel·lícula *Ni un de menys*, així com de les reflexions, suggeriments i interpretacions recollits durant la sessió del cicle *Mestres de pel·lícula*, són:

- L'actitud: com encarem les dificultats?
- El compromís, la tenacitat i la humilitat.
- El sentit de la possibilitat, la perseverança, la força de voluntat i la determinació.
- La importància de cuidar les relacions.
- La diferència entre dir i fer, entre retenir i recuperar, entre autoritat i confiança.
- L'aprenentatge significatiu: com resollem els problemes de la vida real i de forma pràctica.
- La connexió i la motivació.
- La importància dels recursos humans i materials.
- El treball en equip i l'atenció a la diversitat.
- L'escola rural i les aules que treballen amb nens de diverses edats.
- Com la flexibilitat ens permet adaptar-nos a cada situació.

Indicacions didàctiques per al professorat

En primer lloc, hauríem de **contextualitzar** la pel·lícula. On està passant, quan i quins són els temes que treballarem. Per començar, és una pel·lícula que ni és europea ni és coneguda. Ens mostra un ambient rural, de pobresa i amb referències concretes al context social que viuen: des de l'himne fins a la bandera.

Podríem organitzar diversos debats a partir de les preguntes suggerides en aquesta fitxa: unes estan preparades per ser qüestionades abans de veure la pel·lícula, i les altres, per fer-ho després. En el darrer apartat, les preguntes es concreten en escenes. Al mateix temps, hauríem d'estimular que els alumnes es plantegin nous dubtes i interrogants.

La **conversa** seria una manera d'encaminar-ho. Sense presses, tranquil·lament. Veient que **el coneixement sempre es va ampliant. Com a mestres hem de facilitar que parlin, que aprenguin a resumir el que expliquen, i que ho sàpiguen compartir.**

Per altra banda, els mestres hem de fer de guies perquè els alumnes aprenguin a **interpretar el llenguatge cinematogràfic des d'un esperit crític.** Podríem plantejar preguntes com: Per què el director ens ha mostrat aquesta imatge i no una altra? Per què la càmera l'ha dirigida aquí i no allà? Com ha aconseguit en aquesta escena que ens emocionem?

Cal tenir present que sovint el cinema s'acosta molt a la realitat. Podem sentir-nos molt implicats en el que està passant perquè és possible que en alguns aspectes s'assembli al que estem vivint. **A través de la pel·lícula és més fàcil identificar-nos, emocionar-nos i establir vincles d'empatia.**

A partir d'aquesta pel·lícula podríem fer una reflexió, a través d'un qüestionari anònim, sobre com els alumnes ens veuen als mestres. Preguntar-los com som, com poden millorar l'ambient de la classe o les relacions amb els alumnes, què els agrada i què no de nosaltres. Seria una oportunitat de millorar l'acció educativa. A més a més, també els podem convidar a reflexionar sobre de quina manera l'actitud amb què vivim és fonamental per encarar cada situació.

Abans de veure la pel·lícula, què en penses, d'això?

Et suggerim una sèrie de preguntes per estimular el debat previ al visionat de la pel·lícula:

Creus que una nena de 13 anys podria fer de mestra? Per què?

Es pot aprendre amb pocs recursos?

Quins avantatges i inconvenients pot tenir que en una mateixa classe hi hagi nens de diverses edats?

Com es pot guanyar la confiança de l'alumne, un mestre?

Què creus que se't valora més, els resultats que treus en un examen o la teva actitud? Per què?

Què passa quan un alumne no va a classe? El truques, t'interesses per ell?

Per què serveixen les normes de l'escola? Creus que n'hi ha moltes, suficients o massa? Per què?

Allò que aprens a classe et serveix per a la vida?

Com creus que podrien millorar els teus mestres? I tu?

I després?

Et suggerim una sèrie de preguntes per estimular el debat posterior al visionat de la pel·lícula:

Quin any creus que s'ha fet aquesta pel·lícula?

Quines diferències veus entre aquesta escola i la teva? Es pot aprendre igual en un lloc que en l'altre?

Creus que la societat que ens mostra s'involucra en l'educació?

Per què surten a hissar la bandera? Què canten?

Hi ha diferències entre la vida a la muntanya i la vida a la ciutat?

Per què el Zhang ha de deixar l'escola?

En què s'assemblen i es diferencien el professor Gao i la Wei?

Quan creus que aprenen més els nens, al principi quan la Wei els reté i els fa copiar textos a la pissarra o quan van a la fàbrica? Per què?

Com reacciona la Wei quan s'equivoca o quan no aconsegueix el que vol? Com reacciones en aquestes situacions?

Tota la pel·lícula transcorre amb un mateix ritme? Per què creus que el director de la pel·lícula al principi fa que els nens corrin constantment i al final ja no s'escapin de res?

Quina funció té la música en aquesta pel·lícula?

Són realistes els personatges?

Què et sembla el final de la pel·lícula? En proposaries un altre?

Al final, quan tots els nens surten a la pissarra, quina paraula hauries escrit? Per què?

Per què l'acaben anomenant l'Escola de l'esperança?

Per què creus que la Wei sense tenir recursos al final se'n surt?

La Wei seria una bona mestra? Per què?

Escenes per reflexionar

T'ofereim una selecció d'escenes amb preguntes que conviden a reflexionar, a suggerir noves idees i a enriquir un possible debat.

1. Les escenes en què la Wei fa de mestra. Quin és el moment en què els alumnes comencen a aprendre? Per què?

2. L'escena en què els alumnes i la Wei van a la fàbrica de totxanes per reunir els diners necessaris. Després de veure aquesta pel·lícula, què creus que és més productiu el treball individual o el treball en equip? Per què?

3. L'escena en què la Wei es presenta a casa del Zhang i parla amb la seva mare, per preguntar-li on és el seu fill. Quina relació hi ha entre l'escola i les famílies? Fan equip? Diries que és semblant a la que es viu en el teu entorn?

4. Quan a la classe hi ha molt de rebombori perquè el Zhang pren el diari personal a una nena. Com s'acaba guanyant la confiança dels alumnes la Wei?

5. L'escena en què el Zhang i la Wei trenquen els guixos sense voler. Explica quin valor donen als objectes. Com els cuiden? Els tractes igual? Per què el Zhang acaba pagant els guixos?

6. L'escena en què la portera de la televisió es nega a ajudar la Wei, aferrant-se a la normativa.

Què en penses del seu comportament? Per què creus que pot ser important que aprenguem a ser flexibles?

7. L'escena en què la Wei pregunta a tots els homes que porten ulleres si són els caps de la televisió. Quines diries que són les qualitats més grans de la Wei?

8. L'escena en què la Wei parla per la televisió dirigint-se al Zhang. Quin és el poder que té la televisió en aquell context? I en el teu? Creus que hauria trobat el Zhang si no hagués sortit a televisió?

9. L'escena en què la Wei no sap resoldre alguns problemes matemàtics. Com reacciones quan un mestre s'equivoca? Ets tolerant?

10. L'escena en què la Wei arriba a la ciutat i busca l'alumne per tot arreu sense perdre l'esperança. Creus que a classe hi poden haver alumnes que hi siguin físicament però que tinguin el cap en una altra banda? Creus que passa sovint? Per què?